

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14C/298/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114222978
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114222978.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobcov v 1. rade: M. J., C.. XX.X.XXXX, bytom T. C. XX, S., v 2. rade: S.. H. J., C.. XX.X.XXXX, bytom T. C. XX, S., v 3. rade: B.. X.. M. J., C.. XX.X.XXXX, bytom I. XX, I., žalobcovia v 1. až 3. rade právne zastúpení JUDr. Petrom Frankom, advokátom so sídlom Popradská 82, Košice, proti žalovanému: Kooperativa poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

žalobu **z a m i e t a**,

náhradu trov konania účastníkom **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou súdu podanou dňa 18.8.2014 navrhli žalobcovia uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 60.000 EUR a žalobcom v 2. a 3. rade každému po 45.000 EUR a taktiež nahradiť trovy konania. V rámci žaloby žalobcovia poukázali na to, že dňa 17.8.2012 došlo pri dopravnej nehode k usmrteniu manželky žalobcu v 1. rade a matky žalobcov v 2. a 3. rade, ktorú zavinil Y.. B. U. a ktorého Okresný súd Prešov vo veci sp. zn. 2T/42/213 uznal vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, ktorý spáchal tak, že: dňa 17.8.2012 v čase o 06.20 hod. v Prešove viedol v ľavom jazdnom pruhu po ul. Masarykovej v smere do centra mesta osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, EVČ: M.-XXX J., vozidlo viedol vyššou rýchlosťou ako bola dovolená a v dôsledku nepozornej jazdy zrazil chodkyne L. J., C.. X.X.XXXX a B. Q., C.. X.X.XXXX prechádzajúce vedľa seba kolmo cez priechod pre chodcov z pravej strany v smere jazdy vozidla aj napriek tomu, že v pravom jazdnom pruhu pred priechodom pre chodcov zastavili vozidlá, pričom L. J. utrpela zranenie, ktorému podľahla a B. Q. utrpela zlomeniny hornej časti ľavej pľšťaly a hlavičky ihlice s minimálnym posunom úlomkov s dobou liečenia a práceneschopnosťou 6 - 7 mesiacov. Z uvedeného rozsudku taktiež vyplýva, že súd podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodeného M. J., C.. XX.X.XXXX (žalobca v 1. rade) odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.6.2013.

Zo žaloby ďalej vyplýva, že v čase dopravnej nehody bolo vozidlo, ktorým bola spôsobená nemajetková ujma zmluvne poistené u žalovaného, ktorého vyzvali žalobcovia na mimosúdne riešenie veci, avšak žalovaný nemajetkovú ujmu odmietol uhradiť. Z dôvodu zavinenej protiprávneho konania Y.. B. U. teda došlo k úmrtiu manželky, resp. matky poškodených a teda aj k zásahu do ich osobnostných práv podľa § 11 Občianskeho zákonníka, predovšetkým do práva na zdravie, súkromný, rodinný a dôstojný život, v dôsledku ktorých vznikla poškodeným nemajetková ujma, pričom z § 13 Občianskeho zákonníka vyplýva, že fyzická osoba má právo najmä domáhať sa, aby jej bolo dané primerané zadostučinenie v peniazoch.

Žalobcovia v rámci žaloby poukázali taktiež na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C 22/12 N. J. M., N., z ktorého vyplýva, že medzi škody, ktoré sa musia uhradiť z povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, patrí aj nemajetková ujma.

Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a zaviazať žalobcov na náhradu trov konania. V rámci svojho písomného vyjadrenia zo dňa 21.1.2015 poukázal na to, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24.4.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, čl. 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30.9.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.5.2005 a čl. 1 ods. 1 tretej smernice Rady 90/232/EHS z 14.5.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Smernice uvedené v rozhodnutí ESD boli v roku 2009 konsolidované smernicou 2009/2013. V zmysle judikatúry ESD z predmetu prvej, druhej a tretej smernice, ako aj z ich znenia vyplýva, že ich cieľom nie je harmonizácia zodpovednosti za škodu členských štátov a že podľa súčasného práva Spoločenstva samotné členské štáty môžu voľne upraviť zodpovednosť za škodu pri nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel. ESD vo svojom rozsudku R. C-356/05 uviedol, že povinnosť poistného krytia cestujúcich je definovaná právnymi predpismi Spoločenstva a rozsah odškodnenia upravuje predovšetkým vnútroštátne právo. V zmysle bodu (22) Smernice 2009/103/ES: Škody na zdraví a škody na veciach, ktoré utrpeli chodci, cyklisti a iní nemotorizovaní užívatelia cesty, ktorí sú obvyčajne najslabšími účastníkmi nehody, by malo pokrývať povinné poistenie vozidla účastného na nehode, ak majú nárok na náhradu škody podľa vnútroštátneho práva. Toto ustanovenie nepredurčuje zodpovednosť za škodu alebo výšku náhrady za škodu pri konkrétnej nehode podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že určenie rozsahu odškodnenia obetí pri dopravných nehodách je vyhradené pre členské štáty EÚ. Žalovaný zastáva názor, že európske motorové smernice nemajú priamy účinok. Smernice majú špeciálne postavenie v rámci komunitárneho práva Spoločenstva a sú záväzné pre členské štáty Spoločenstva, ktorým sú určené, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód sa ponecháva na orgány členského štátu. Smernica je vždy adresovaná členským štátom. Nezaväzuje a nezakladá priamo práva a povinnosti fyzickým a právnickým osobám a vyžaduje si transpozíciu do vnútroštátneho aktu členského štátu. Lehotu na transpozíciu do právneho poriadku členského štátu upravuje priamo smernica. Tzv. motorové smernice boli transponované do právneho poriadku Slovenskej republiky práve zákonom č. 381/2001 Z.z. a jeho následnými novelami. V prípade smerníc ustanovenie č. 249 Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev (ďalej len ZES) nepredpokladá ich priamu aplikovateľnosť. O smernici ZES hovorí, že zaväzuje členský štát, a to len čo do cieľa, ktorý sa má dosiahnuť. ESD však čiastočne za splnenia určitých podmienok priznal smerniciam obdobný účinok, aký majú nariadenia, a to v prípadoch, že štát neimplementoval smernicu v určenom čase alebo stanoveným spôsobom a pritom sú splnené podmienky na priznanie priameho účinku. Významným rozhodnutím ESD v danom prípade je rozhodnutie vo veci B. C-152/84, v ktorom ESD argumentoval, že a) smernica nemôže sama o sebe ukladať povinnosti jednotlivcom, a preto nemôže byť ustanovenie smernice použité proti nemu,

b) článok 249 ZES priznáva záväznosť smernice len voči členským štátom, nie jednotlivcom.

S poukazom na už uvedené, je pre priamy účinok smernice potrebné, aby boli naplnené nasledovné podmienky:

1. jasný, presný a dostatočne určitý záväzok obsiahnutý v smernici
2. nepodmienečný záväzok
3. uplynutie času na transpozíciu smernice do vnútroštátneho poriadku
4. nejde o záväzok, ktorý priamo ukladá povinnosť jednotlivcovi.

Žalovaný ďalej poukázal na to, že slovenská právna úprava definuje rozsah poistného krytia povinného zmluvného poistenia (PZP) tak, že doň nezahŕňa nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv pozostalých blízkych osôb po obetiach dopravnej nehody, pričom tento záver potvrdil aj Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo 168/2009, resp. 4Cdo 139/2011 a preto prípadný eurokonformný výklad pojmu „škoda na zdraví“ podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP v tom zmysle, že by mal zahŕňať aj náhradu nemajetkovej ujmy blízkych osôb obetí dopravnej nehody, by bol v rozpore so slovenským

právom a preto by nemal byť prípustný. Takýto výklad by tiež odporoval princípu právnej istoty a zároveň aj retroaktívne zasahoval do existujúcich vzťahov povinného zmluvného poistenia, čo by odporovalo princípom právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Na základe uvedeného má teda žalovaný za to, že k zahrnutiu práva pozostalých blízkych osôb po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy do existujúcej úpravy PZP nemožno dospieť ani eurokonformným výkladom zákona o PZP (nepriamym účinkom smerníc). V súvislosti s vecou, ktorú prejednával Európsky súdny dvor pod sp. zn. C 22/2012 (N.Á. J. M., N.), žalovaný poukázal na to, že ide o prípad dopravnej nehody, ktorá sa stala na území Českej republiky a v zmysle Dohovoru o práve použiteľnom na dopravné nehody uzavretého 4.5.1971 v Haagu, ktorý ratifikovala Slovenská republika, ako aj Česká republika a ďalšie krajiny, sú rozhodným právom vnútroštátne predpisy štátu, na území ktorého došlo k nehode. V uvedenej veci teda bolo uplatniteľným právom právo Českej republiky, ktoré upravuje nemajetkovú ujmu ako náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu. Uvedené však nie je možné aplikovať v tomto konaní, nakoľko slovenská právna úprava pod pojmom „škoda“ nerozumie nemajetkovú ujmu, teda ujmu, ktorú je povinná uhradiť osoba, ktorá zásah do osobnostných práv spôsobila, ak iný spôsob nápravy nie je možný, naopak tieto pojmy striktne odlišuje. Žalovaný ďalej poukázal na to, že § 4 ods. 2 zákona o PZP uvádza, že poistený má právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody, pričom nemajetková ujma však nie je škoda, čo je zrejme aj zo systematiky Občianskeho zákonníka, kde je ochrana osobnosti a nemajetková ujma upravená v 1. časti Občianskeho zákonníka (všeobecné ustanovenia) a zodpovednosť za škodu je upravená v 6. časti Občianskeho zákonníka (zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie). Jedná sa teda o dva úplne odlišné právne nároky. Žalovaný taktiež poukázal na to, že nesúhlasí s extenzívnym výkladom ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP, ktoré vymedzuje rozsahu poistného krytia a to tým spôsobom, že ustanovenie § 4 ods. 1 stanovuje, že poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve, pričom už z tohto zákonného ustanovenia je zrejme, že poistenie sa týka poistenia zodpovednosti za škodu a nie poistenia zodpovednosti za nemajetkovú ujmu. Nemožno teda dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma. Žalovaný zároveň namietal jeho pasívnu vecnú legitimitáciu v tomto konaní, keďže ako poisťovateľ je len účastníkom poistného vzťahu zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, žiadnym spôsobom nezasiahol do osobnostných práv žalobcov a preto v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je pasívne legitimovaný. Žalovaný taktiež vzniesol námietku premlčania s poukazom na ustanovenie § 15 ods. 2 zákona o PZP, nakoľko toto ustanovenie obsahuje špeciálnu úpravu, ktorá má prednosť pred úpravou všeobecnou.

Na základe vyššie uvedeného súd právne uzatvára:

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. v platnom znení (ďalej len zákon o PZP), tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len "kancelária"). Podľa § 4 ods. 1 zákona o PZP, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
- d) ušlého zisku.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom 6b) uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 15 ods. 2 zákona o PZP, na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 16 OZ, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením listinných dôkazov, pričom boli oboznámené: žaloba, rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 2T/42/2013, písomné vyjadrenia žalobcov, oznámenie škodovej udalosti, rodné listy žalobcov v 2. a 3. rade, lekárske správy B.. L. I. zo dňa 24.5.2013, sobášny list zo dňa 25.7.1981, doplnenie žaloby súdu doručené dňa 20.11.2014, vyjadrenie žalovaného zo dňa 21.1.2015, ako aj ostatný obsah spisu.

Z vyjadrenia právneho zástupcu žalobcov vyplynulo, že žalobcovia odvodzujú pasívnu legitímáciu žalovaného z ustanovenia § 15 zákona o PZP.

S poukazom na zásahu hospodárnosti konania sa súd prvotne zaoberal žalovaným vznesenou námietkou nedostatku jeho pasívnej legitímácie a vznesenou námietkou premlčania.

Ohľadom vznesenej námietky premlčania súd konštatuje, že táto nie je dôvodná. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 15 ods. 2 zákona o PZP, z ktorého vyplýva, že na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, pričom paradoxne práve žalovaný poukázal na to, že nárok na náhradu škody je úplne odlišným a iným inštitútom, než nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pre ktorú platí všeobecná trojročná premlčacia lehota a keďže k nehode došlo 17.8.2012 a žaloba bola súdu podaná 17.8.2014, tento nárok nie je premlčaný.

Námietku žalovaného ohľadom skutočnosti, že nie je v spore vecne pasívne legitimovaný už ale súd vyhodnotil ako dôvodnú. Je nesporné, že žalovaný žiadnym spôsobom nezasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcov, keďže týmto subjektom potencionálne môže byť v danom prípade vodič motorového vozidla, ktorý dopravnú nehodu, zavinil a jedná sa teda o osobnú povinnosť tohto subjektu, ktorá v zmysle žiadneho zákonného ustanovenia neprechádza na inú osobu. Na druhej strane pokiaľ žalobcovia odvodzujú pasívnu legitímáciu z ustanovenia § 15 ods. 1 a zákona o PZP, tak na základe zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, má s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o PZP poistený (v danom prípade osoba, ktorá spôsobila dopravnú nehodu) z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ (v danom prípade žalovaný) za neho nahradil poškodenému (v danom prípade žalobcom) uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví, škody na veci, ušlého zisku a účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením. Je teda zrejmé, že okrem účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením, uvedené nároky predstavujú náhradu škody tak ju pozná Občiansky zákonník v rámci 6. časti druhej hlavy (zodpovednosť za škodu). Je teda nepochybné, že z titulu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nie je možné odškodniť nárok na nemajetkovú ujmu a z tohto dôvodu nie je daná ani pasívna legitímácia žalovaného, a to ani na základe ustanovenia § 15 zákona o PZP ako ju odvodzujú žalobcovia.

Pokiaľ žalobcovia argumentovali v prejednávanej veci rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci C 22/12 N. J. M., N., súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že z citovaného rozhodnutia

síce vyplýva, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, avšak iba vtedy ak náhradu nemajetkovej ujmy na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Slovenský právny poriadok však takúto náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla neupravuje a preto v danom prípade nie je možné „kryť“ nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z tohto druhu povinného zmluvného poistenia. V danom prípade podľa názoru súdu nie je možný ani žiaden extenzívny výklad § 4 ods. 2 zákona o PZP, keďže náhrada nemajetkovej ujmy nie je náhradou škody, resp. ani účelne vynaloženými nákladmi spojenými s právnym zastúpením a v tomto ohľade je potrebné dať za pravdu žalovanému, že sa jedná o dva úplne odlišné právne nároky. V tejto súvislosti má súd zároveň za to, že pokiaľ by bolo úmyslom zákonodarcu odškodnenie nemajetkovej ujmy prostredníctvom už spomínaného druhu poistenia, tak tento inštitút by bol zahrnutý do spomínaného taxatívneho výpočtu ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o PZP.

V súvislosti s odkazom žalobcov na uvedené rozhodnutie súdneho dvora, súd navyše poukazuje na to, že v tejto veci poisťovňa ani nebola v danom spore účastníkom konania a na posúdenie nárokov poškodených osôb sa nevzťahoval slovenský právny poriadok, keďže k nehode došlo na území Českej republiky a podľa haagskeho dohovoru sa na danú vec aplikoval český právny poriadok. Podstatnou okolnosťou je však skutočnosť, že slovenský právny poriadok neobsahuje možnosť odškodnenia nemajetkovej ujmy v peniazoch príbuzných obetí dopravných nehôd cestou povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a z tohto dôvodu nie je možné uplatniť ani priamy nárok voči poisťovateľovi z titulu odškodnenia tohto nároku a z tohto dôvodu teda ani poisťovateľ, v danom prípade žalovaný, nie je v danom spore pasívne legitimovaný.

Žalobcovia v rámci žaloby nešpecifikujú na základe ktorého konkrétneho ustanovenia zákona o PZP, resp. iného predpisu by mala byť daná povinnosť žalovaného na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcom, pričom v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 168/2009 je rozoberaný pojem „nákladov pri usmrtení“, ktorý nie je definovaný ani v zákone o PZP, ani v Občianskom zákonníku, avšak je potrebné ho vysvetľovať vo význame výdavkov, ktoré boli vynaložené v súvislosti s usmrtením poškodeného, pričom poisťovateľ je v takýchto prípadoch povinný za poisteného (vinníka nehody) uhradiť tieto výdavky iba vtedy, ak boli skutočne vynaložené a ak sa tak stalo v príčinnej súvislosti s úmrtím poškodeného, pričom osoba, ktorá ich vynaložila, je povinná tieto výdavky aj preukázať. Občiansky zákonník za náklady pri usmrtení považuje náklady spojené s pohrebom (§ 449 ods. 2 OZ) Na druhej strane podstatou a účelom nemajetkovej ujmy v peniazoch je poskytnúť fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené, priznanie peňažnej satisfakcie, ktorú však nie je možné presne zistiť a nedá sa ani presne vyčíslieť, ani preukázať. Z citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu zároveň vyplýva, že medzi pojmami „náhrada škody“ a „odškodnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch“ nie je obsahová ani pojmová blízkosť. Úplne rozdielna je ich podstata, ako aj účel, ktorému tieto inštitúty majú slúžiť, pričom rovnako odlišný je aj gramatický význam týchto slovných spojení a blízkosti týchto pojmov nenasvedčuje ani ich systematické zaradenie v rámci Občianskeho zákonníka (náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch je zaradená v 1. časti Občianskeho zákonníka - Všeobecné ustanovenia a náklady pri usmrtení v 6. časti Občianskeho zákonníka - Zodpovednosť za škodu a bezdôvodné obohatenie). Z citovaného rozhodnutia taktiež vyplýva, že odlišnosť nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ od škody podľa ustanovení § 420 a nasl. OZ potvrdzuje aj ustanovenie § 16 OZ, podľa ktorého kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobil škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu. Podľa súčasnej platnej úpravy teda možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu, t.j. podľa § 11 a nasl. OZ.

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že v prejednávanej veci nie je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného a z tohto dôvodu sa súd nezaoberal základom, resp. výškou nárokov žalobcov a žalobu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom neúspešní žalobcovia nemajú právo na náhradu trov konania a úspešnému žalovanému, súd náhradu trov konania nepriznal, keďže okolnosti prejednávanej veci (predmetom konania sú nároky žalobcov v dôsledku smrti ich blízkej osoby, ktorá bola spôsobená pri dopravnej nehode zavinenej iným účastníkom cestnej premávky), súd vyhodnotil ako okolnosti hodné osobitného zreteľa, podstatné pre nepriznanie trov konania žalovanému.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.